

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการใช้หลักพุทธธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
เทศบาลนครเชียงใหม่ ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานครูเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่
ในปีการศึกษา 2542 โรงเรียนเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 11 โรงเรียน พนักงานครูเทศบาล
จำนวน 210 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จากตารางของ Darwin Hendel
(1977, อ้างใน กนกทิพย์ พัฒนาพัวพันธ์, 2541, หน้า 117) ได้ตัวอย่างจำนวนไม่น้อยกว่า 136 คน
โดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ดำเนินการดังนี้

1. สุ่มตัวอย่างตามขนาดของโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลาง
2. สุ่มตัวอย่าง ตามสัดส่วนของประชากรแต่ละโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 136 คน
แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 40 คน และโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 96 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามขนาดและรายชื่อโรงเรียน

โรงเรียน	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
โรงเรียนขนาดเล็ก		
โรงเรียน ท.3 เทศบาลวัดกู่คำ	11	7
โรงเรียน ท.6 เทศบาลดอกเงิน	12	8
โรงเรียน ท.7 เทศบาลวัดป่าแพ่ง	12	8
โรงเรียน ท.8 เทศบาลวัดศรีปึงเมือง	14	9
โรงเรียน ท.11 เทศบาลวัดหมื่นเงินทอง	13	8
รวม	<u>62</u>	<u>40</u>
โรงเรียนขนาดกลาง		
โรงเรียน ท.1 เทศบาลวัดเกตการาม	19	12
โรงเรียน ท.2 เทศบาลวัดท่าสะอาด	33	22
โรงเรียน ท.4 ชุมชนเทศบาลวัดศรีดอนไชย	36	23
โรงเรียน ท.5 เทศบาลวัดศรีสุพรรณ	21	14
โรงเรียน ท.9 เทศบาลวัดพุกช้าง	16	10
โรงเรียน ท.10 เทศบาลวัดเขียงยี่น	23	15
รวม	<u>148</u>	<u>96</u>
รวมทั้งสิ้น	210	136

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามประเภทตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ประกอบไปด้วย 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง เห็นว่าผู้บริหารแสดงพฤติกรรมนั้นในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นว่าผู้บริหารแสดงพฤติกรรมนั้นในระดับมาก
- 3 หมายถึง เห็นว่าผู้บริหารแสดงพฤติกรรมนั้นในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นว่าผู้บริหารแสดงพฤติกรรมนั้นในระดับน้อย
- 1 หมายถึง เห็นว่าผู้บริหารแสดงพฤติกรรมนั้นในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended)

ขั้นตอนการดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดการใช้หลักธรรมทางพุทธศาสนาของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงาน คือ พรหมวิหาร 4 เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา พร้อมทั้งศึกษารายละเอียดการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม
2. กำหนดตัวบ่งชี้พฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมพรหมวิหาร 4
3. นำตัวบ่งชี้พฤติกรรมที่กำหนดไว้ไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ครั้งที่ 1
4. ร่างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด และพฤติกรรมบ่งชี้ที่ได้จากการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ
5. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบแบบสอบถามนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเนื้อหา ครั้งที่ 2 ผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) ในโรงเรียนเทศบาลสังกัดสำนักงานเทศบาลนครลำปาง จังหวัดลำปาง โดยใช้กับครูจำนวน 40 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา α (Coefficient Alpha) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1970 อ้างใน เกียรติสุตา ศุภเวทย์เวหน, 2541, หน้า158-159) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.88

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือจากประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครเชียงใหม่ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนเทศบาลนครเชียงใหม่
2. ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครเชียงใหม่ถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดทุกโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. แจกกำหนดนัดหมายการเก็บรวบรวมข้อมูลให้โรงเรียนทราบล่วงหน้า
4. ผู้วิจัยออกไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ดังนี้

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 นำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 นำมาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานครูเทศบาลในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยใช้ t-test

ตอนที่ 3 ใช้การสังเคราะห์เนื้อหาของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาแจกแจงความถี่ตามประเด็นที่ตอบ โดยนำเสนอในรูปความเรียง

2. การนำเสนอข้อมูล

ตอนที่ 1-2 นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 3 นำเสนอในรูปความเรียง

3. เกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของพนักงานครูเทศบาล เกี่ยวกับการใช้หลักพุทธธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของแบบสอบถาม กำหนดน้ำหนักค่าเฉลี่ย และการแปลความหมายโดยอิงเกณฑ์ตามแนวคิดของ Likert (อ้างใน บุญส่ง นิลแก้ว, 2539, หน้า 146) ซึ่งกำหนดการแปลความไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50–5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50–4.49	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50–3.49	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50–2.49	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00–1.49	เห็นด้วยน้อยที่สุด

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล และการหาค่าสถิติต่าง ๆ ผู้วิจัยจะใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS (Statistics Package for the Social Sciences)